
Nieuwsflash nr. 26 – 12 november 2014
Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

Geachte collega

Via deze Nieuwsflash informeren wij u graag over de laatste stand van zaken i.v.m. de activiteiten van de stuurgroep volwassenenonderwijs.

1 Ontwikkeling opleidingsprofielen

In maart en april 2014 organiseerde de stuurgroep Volwassenenonderwijs in 5 provincies een consultatie van de centra via de consortia i.v.m. prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen voor het schooljaar 2014-2015. De stuurgroep stelde op basis daarvan een prioriteitenplan op en bezorgde dit op 1 september 2014 aan de overheid. De overheid heeft op 9 oktober een opportuniteitstoets uitgevoerd op de voorgestelde aanvragen.

Onder 1.1 vindt u een overzicht van de voorstellen die door de overheid gunstig geadviseerd werden. Voor deze opleidingen zal tijdens het schooljaar 2014-2015 een voorstel tot opleidingsprofiel ontwikkeld worden.

Onder 1.2 vindt u de aanvragen terug die niet weerhouden werden naar aanleiding van de resultaten van de opportuniteitstoets.

1.1 Definitieve planning te ontwikkelen opleidingsprofielen 2014-2015

Basiseducatie

Leergebied	Opleiding	Dekking
Maatschappij-oriëntatie	Keuzemodule Armoede en sociale uitsluiting	Toevoeging keuzemodule aan de OP's MO Communicatie, MO Samen leven, MO Levenslang en levensbreed leren en MO Werk

Secundair volwassenenonderwijs

OP = opleidingsprofiel

Studiegebied	Opleiding	Dekking
Algemene vorming	OP's tweede graad ASO en derde graad ASO	Herziening van een aantal modules van de 'basisvorming' naar aanleiding van de invoering van de nieuwe eindtermen Nederlands, moderne vreemde talen en natuurwetenschappen en de actualisatie van de vakoverschrijdende eindtermen
Auto	Heftruckchauffeur	Herwerking bestaand OP Bestuurder interne transportmiddelen
	Reachtruckchauffeur	
Handel	Magazijnier	Nieuwe opleiding
	Verhuizer	Nieuwe opleiding (onder voorbehoud van positief opportuiniteitsadvies)
	Behandelaar luchtvracht en bagage	Nieuwe opleiding (onder voorbehoud van positief opportuiniteitsadvies)
	Bedrijfsbeheer	Herwerking bestaand OP n.a.v. de signalen uit de evaluatie (de stuurgroep VO wacht op een opdracht van de minister ter zake)
Hout	Daktimmerman	Herwerking bestaand OP Daktimmerman
	Paletten- en krattenmaker	Nieuwe opleiding (onder voorbehoud van positief opportuiniteitsadvies)
	Industrieel verpakker	Nieuwe opleiding (onder voorbehoud van positief opportuiniteitsadvies)
	Operator in de houtzagerij	Nieuwe opleiding (onder voorbehoud van positief opportuiniteitsadvies)
ICT	Korte relevante basisopleidingen m.b.t. digitale media en communicatie vanuit maatschappelijke opdracht en participatie en waar mogelijk met een opstap naar beroepsopleidingen	Herwerking bestaand OP Informatica: toepassingssoftware

Koeling en warmte	Chauffagist	Herwerking bestaande OP's: Monteur CV Installateur CV Technicus CV Installateur individuele gasverwarming Installateur warmtepompen
	Sanitarist	Herwerking bestaande OP's: Sanitair installateur Loodgieter
	Koelmonteur	Herwerking bestaande OP's: Koelmonteur Monteur klimatisatie Aircotechnieker
Lichaamsverzorging	Kapper	Herwerking bestaande OP's: Kappersmedewerker Kapper Kapper-salonverantwoordelijke
	Kapper-salonverantwoordelijke	
Toerisme	Gids	Herwerking bestaand OP Gids
	Reisleider	Herwerking bestaand OP Reisleider

1.2 Niet weerhouden aanvragen opleidingsprofielen september 2014

Basiseducatie

Aanvraag actualisering opleiding	
Voortraject beroepsopleiding Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting	<p>De herwerking van dit OP wordt niet opgestart omwille van een negatieve opportuniteitstoets.</p> <p>Motivering opportuniteitsadvies</p> <ul style="list-style-type: none"> De actualisering van dit OP dient te gebeuren in relatie tot de herwerking van de beroepsopleiding. Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting binnen het SVWO. Het is aangewezen te wachten met de actualisering van het OP Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting tot op het moment dat er een EBK is.

Secundair volwassenenonderwijs

Aanvraag nieuwe opleiding	
Dove culturele ervaringsdeskundige	<p>Dit OP wordt niet ontwikkeld omwille van een negatieve opportuniteitstoets.</p> <p>Motivering opportuniteitsadvies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is onvoldoende aangetoond dat er interesse zou zijn vanuit de arbeidsmarkt. • In voorkomend geval dient de betrokken sector een beroepskwalificatie te ontwikkelen.
Aanvraag actualisering opleiding	
Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting	<p>De herwerking van dit OP wordt niet opgestart omwille van een negatieve opportuniteitstoets.</p> <p>Motivering opportuniteitsadvies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is aangewezen te wachten met de actualisering van het OP Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting tot op het moment dat er een erkende beroepskwalificatie is. • In functie van een toekomstige herwerking dringt zich ook een diepgaande evaluatie van de opleiding op.

1.3 Opleidingsprofielen ingediend per 15 september 2014

Volgende opleidingsprofielen werden bij de overheid ingediend op 15 september 2014 en doorstonden met goed gevolg de toets 'vormelijke criteria'.

Secundair volwassenenonderwijs

Studiegebied	Opleiding	Aard van de indiening
Alle studiegebieden met diplomagerichte opleidingen	Alle diplomagerichte opleidingen	Toevoeging geletterdheidsmodules
Personenzorg	Begeleider in de kinderopvang	Toevoeging uitbreidingsmodule "Kennismaken met de gezinsopvang"

1.4 Signalen evaluatie opleidingsprofielen

Het voorbije schooljaar inventariseerde de stuurgroep bij de bevraging van de centra via de consortia opnieuw signalen van de centra die duiden op een nood aan herwerking van bepaalde opleidingsprofielen. De signalen werken per 1 september 2014 overgemaakt aan de overheid. De overheid heeft op 9 oktober een toelichting gegeven bij de ontvangen signalen.

De meeste signalen betreffen opleidingsprofielen waarvoor er recent beroepskwalificaties ontwikkeld zijn of nog ontwikkeld moeten worden. De herwerking van opleidingsprofielen op basis van erkende beroepskwalificaties zal steeds geclusterd verlopen. Van zodra een cluster van beroepskwalificaties volledig is, kan er gestart worden met de herwerking van de betrokken opleidingsprofielen.

De signalen m.b.t. de opleiding Bedrijfsbeheer werden wel opgepikt door de overheid. Voor deze opleiding wordt er geen beroepskwalificatie ontwikkeld. De overheid stelt

dan ook voor om de opleiding op korte termijn te herwerken. De stuurgroep volwassenenonderwijs verwacht hiervoor nog een officiële opdracht van de minister.

2 Ontwikkeling leerplannen

2.1 Goedkeuring leerplannen ingediend op 31 mei 2014

De onderwijsinspectie gaf alle ingediende leerplannen een advies tot definitieve goedkeuring. Alle leerplannen zijn te raadplegen op de website van de stuurgroep volwassenenonderwijs (www.stuurgroepvo.be) en via de websites van de pedagogische begeleidingsdiensten en Vocvo.

Basiseducatie

Leergebied	Opleiding
Nederlands (NT1)	Nederlands – Maatschappelijk functioneren
	Nederlands – Maatschappelijk participeren
	Nederlands - Doorstroom

Secundair volwassenenonderwijs

Studiegebied	Opleiding
Handel	Contactcentermedewerker
	Magazijnmedewerker

2.2 Definitieve planning te ontwikkelen leerplannen 2014-2015

Basiseducatie

Leergebied	Opleiding	Opmerkingen
Alfabetisering Nederlands tweede taal	NT2 Alfa – Mondeling richtgraad 1 en Schriftelijk richtgraad 1.1	nieuw OP → eerste LP
	NT2 Alfa – Mondeling richtgraad 1	nieuw OP → eerste LP
	Latijns schrift basiseducatie	nieuw OP → eerste LP

Secundair volwassenenonderwijs

Studiegebied	Opleiding	Opmerkingen
Grafische technieken	Digitaal drukker	Eerste LP
Hout	Machinaal houtbewerker	nieuw OP → eerste LP
	Werkplaatsbinnenschrijnwerker	nieuw OP → eerste LP
	Binnenschrijnwerker	nieuw OP → eerste LP

	Werkplaatsbuitenschrijnwerker	nieuw OP → eerste LP
	Buitenschrijnwerker	nieuw OP → eerste LP
	Meubelmaker-interieurelementen	nieuw OP → eerste LP
	Interieurbouwer	nieuw OP → eerste LP
	Meubelmaker	nieuw OP → eerste LP
	Decor- en standenbouwer	nieuw OP → eerste LP
	Werkplaatsschrijnwerker-houtskeletbouw	nieuw OP → eerste LP
	Houtskeletbouwer	nieuw OP → eerste LP
Huishoudelijk onderwijs	Koken	nieuw OP → eerste LP
	Decoratief in de woning	nieuw OP → eerste LP
Informatie- en communicatie-technologie	Informatica: computer- & besturingssystemen en netwerken	Toevoeging UM
Land- en tuinbouw	Uitvoerend CAD-tekenaar inrichting buitenruimte, parken en tuinen	nieuw OP → eerste LP
Mechanica-elektriciteit	Residentieel elektrotechnisch installateur	nieuw OP → eerste LP
	Computeroperator	Toevoeging UM
	Netwerktechnicus	Toevoeging UM
	Podiumtechnicus	nieuw OP → eerste LP (reeds ingediend op 15/09/2014)
	Assistent podiumtechnicus	nieuw OP → eerste LP (reeds ingediend op 15/09/2014)
NT2	NT2 richtgraad 1 (+ L-modules 1-9-2014)	nieuw OP → eerste LP
	NT2 richtgraad 2 (+ L-modules 1-9-2014)	nieuw OP → eerste LP
	NT2 richtgraad 3	nieuw OP → eerste LP
	NT2 richtgraad 4	nieuw OP → eerste LP
Personenzorg	Tandartsassistent	nieuw OP → eerste LP
	Intercultureel medewerker	Toevoeging UM

	Jeugd- en gehandicaptenzorg	Toevoeging UM
	Verzorgende	Toevoeging UM
	Zorgkundige	Toevoeging UM
Talen richtgraad 1 en 2	Tsjechisch R1 Breakthrough A-B	nieuw OP → eerste LP
	Tsjechisch R1 Waystage 1 A-B	nieuw OP → eerste LP
	Tsjechisch R1 Waystage 2 A-B	nieuw OP → eerste LP
Voeding	Medewerker bakkerij	nieuw OP → eerste LP
	Bakker	nieuw OP → eerste LP
	Banketbakker	nieuw OP → eerste LP
	Chocoladebewerker	nieuw OP → eerste LP
	Suiker- en marsepeinbewerker	nieuw OP → eerste LP
	Ijsbereider	nieuw OP → eerste LP

Opmerking: voor volgende opleidingen betoonden de betrokken centra tot dusver geen interesse om leerplannen te ontwikkelen.

Studiegebied	Opleiding
Diamantbewerking	Kruiswerker
	Brijlanteerder
	Diamantsnijder
	Diamantbewerker
Juwelen	Zilversmid

3 Afsprakenkader vrijstellingen bij overstap van de oude naar de nieuwe bakkerijopleidingen

Vorig werkjaar diende de stuurgroep Volwassenenonderwijs voorstellen van nieuwe opleidingsprofielen ter goedkeuring in voor de bakkerij-opleidingen, die intussen ook principieel door de minister werden goedgekeurd. Deze opleidingsprofielen doorlopen momenteel nog de verdere besluitvormingsprocedure en zullen – mits definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering – in principe vanaf 1 februari 2015 in de centra kunnen worden ingericht. Het betreft met name de opleidingen **Medewerker bakkerij, Bakker, Banketbakker, Chocoladebewerker, Suiker- en marsepeinbewerker** en **Ijsbereider**.

Nadat de nieuwe opleidingsprofielen definitief door de Vlaamse Regering zullen zijn goedgekeurd, krijgen de CVO's in principe nog één schooljaar de tijd om de 'oude' bakkerij-opleidingen af te bouwen en over te schakelen op de nieuwe opleidingsprofielen. Dit wil zeggen dat de CVO's in principe vanaf 1/9/2016 enkel nog de nieuwe opleidingsprofielen kunnen inrichten, en dat de "oude" bakkerij-opleidingen (zijnde: Bakkersgast, Ambachtelijk brood- en banketbakker, Broodbakker, Banketbakker, Brood en banket, Ambachtelijk chocoladebewerker, Ambachtelijk

ijsbereider, Bereider van consumptie-ijs en tearoomspecialiteiten, Confiseur-chocoladebewerker) alsook een aantal “zwevende modules” (met name: Suikerkunst, Bake-off, Etaleren en verpakken, Industriële productietechnieken), op dat ogenblik komen te vervallen.

Teneinde de overschakeling van de ‘oude’ naar de ‘nieuwe’ modulaire trajecten zo goed mogelijk te kunnen voorbereiden, is in de schoot van de stuurgroep Volwassenenonderwijs een in consensus tot stand gekomen centrum- en netoverschrijdend afsprakenkader tot stand gekomen voor de toekenning van vrijstellingen bij de overstap van de “oude” opleidingsprofielen (2006) naar de “nieuwe” (2015). U vindt dit afsprakenkader als bijlage bij deze nieuwsflash, alsook op de website van de stuurgroep.

4 Onderwijs aan gedetineerden

De stuurgroep volwassenenonderwijs maakt, samen met verschillende andere partners actief in de gevangenissen, deel uit van de WEVO, de werkgroep vorming en ondersteuning van de Gemengde Commissie hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. De WEVO werkt reeds jaren vormingen en studiedagen uit op maat van medewerkers in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen.

Dit schooljaar breidt de WEVO haar aanbod vormingstrajecten gevoelig uit. Al deze trajecten zijn gebundeld in de gloednieuwe WEVO-vormingsbrochure 2014-2015. Naast het aanbod voor dit schooljaar, vind je er ook al een vooruitblik naar het aanbod van volgend schooljaar. Interessant voor zowel medewerkers als coördinatoren en directies.

Je kan de brochure [hier](#) raadplegen of via de website van Klasbak ([Vorming en studiedagen](#)).

Voor vragen kan je terecht bij Lotte Schelles (lotte.schelles@wvg.vlaanderen.be) of Inge Van Acker (Inge.van.acker@vocvo.be).

5 Geletterdheid

De projectgroep geletterdheid van de stuurgroep Volwassenenonderwijs geeft mee concreet inhoud aan de realisatie van acties uit het Plan Geletterdheid verhogen 2012-2016 van de Vlaamse regering.

5.1 Doorstroom

Tijdens de voorbije twee schooljaren (2012-2013 en 2013-2014) heeft het project doorstroom een aantal interessante, bruikbare resultaten opgeleverd om de **doorstroom van volwassenen tussen opleidingen van verschillende aanbodverstrekkers** te optimaliseren. Vertegenwoordigers van CBE en CVO, pedagogische begeleidingsdiensten en VOCVO, de stuurgroep volwassenenonderwijs, VDAB, Syntra, de consortia, de Huizen van het Nederlands en de Federatie Centra voor Basiseducatie werkten een gezamenlijke visie op doorstroom van cursisten uit. Zij leverden ook een bijdrage aan concrete producten als: de scenario's warme overdracht, een grondig overzicht van knelpunten en oplossingen i.v.m. doorstroom van cursisten en de beschrijving van praktijken van samenwerking met het oog op doorstroom.

Deze resultaten vind je via de website van de stuurgroep volwassenenonderwijs: <http://www.stuurgroepvo.be/geletterdheid/geletterdheid-verhogen/doorstroom>.

5.2 Vooraankondiging regionale events geletterdheid maart-april 2015

In de periode maart – april 2015 zal de stuurgroep volwassenenonderwijs 5 regionale events Geletterdheid in het secundair volwassenenonderwijs organiseren. Daarmee willen we de CVO's sensibiliseren en informeren over de thematiek en de ondersteuningsmogelijkheden inzake geletterdheid zodat zij ermee aan de slag kunnen in hun centrum en in hun concrete opleidingen. Netwerken met potentiële partners behoort eveneens tot de doelstellingen van de events: we nodigen per provincie zowel de CVO's als de CBE's uit en hopen directies, middenkader, trajectbegeleiders/zorgbegeleiders en lesgevers te mogen verwelkomen.

We voorzien naast een plenair gedeelte met info over geletterdheid en het ondersteuningsaanbod ook een aantal werkwinkels. Staan op stapel: 1. geletterdheid herkennen en er gepast mee omgaan, 2. hoe geletterdheidsmodules inrichten, 3. beschikbare tools (Toolbox geletterdheid en Platform geletterdheid), 4. gecombineerd onderwijs en digitale geletterdheid, 5. drempels wegnemen in schriftelijke communicatie.

Meer info volgt later.

5.3 Werken met ouders

De projectgroep geletterdheid zal een overzicht maken van aanspreekpunten in het leerplichtonderwijs en bij andere stakeholders en een ronde tafel organiseren voor alle betrokkenen om hen te informeren, te sensibiliseren en om afspraken te maken i.f.v. een plan van aanpak.

5.4 Numerieke, grafische en digitale geletterdheid

De projectgroep geletterdheid zal ter attentie van de overheid een visietekst schrijven, waarin wordt aangetoond dat er noden zijn inzake numerieke, grafische en digitale geletterdheid die niet door de basiseducatie kunnen ingelost worden en waarvoor er bijgevolg een aanbod in het secundair volwassenenonderwijs moet gecreëerd worden. Dit als insteek om, naast de matrix Nederlands en leren leren, ook andere referentiekaders te kunnen gebruiken om geletterdheidsmodules voor het secundair volwassenenonderwijs te ontwikkelen die tegemoet komen aan noden van cursisten inzake numerieke, grafische en digitale geletterdheid.

6 Vooraankondiging event Gecombineerd onderwijs

Vorig werkjaar hadden de pedagogische begeleidingsdiensten en het Vocvo een overleg met de onderwijsinspectie m.b.t. de dossiers gecombineerd onderwijs. Naar aanleiding daarvan is gebleken dat in het volwassenenonderwijs een gecombineerd onderwijs met twee snelheden dreigt te ontstaan en het vaak dezelfde centra zijn die de extra projectmiddelen binnenhalen. Het loopt ook mis met de disseminatie van de eindproducten die met die extra middelen worden gerealiseerd. De stuurgroep volwassenenonderwijs wil daarom dit werkjaar een event organiseren om:

- de centra te informeren over de formele criteria die de inspectie hanteert voor de controle en goedkeuring van de dossiers gecombineerd onderwijs;
- de centra te informeren over de inhoudelijke aspecten van een dossier gecombineerd onderwijs aan de hand van voorbeelden van goede praktijk;
- afspraken te maken over het delen van de resultaten van de extra projecten gecombineerd onderwijs via de website van de stuurgroep volwassenenonderwijs.

Meer info volgt later.

**7 Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs:
activiteitenverslag 2013-2014 en actieplan 2014-2015**

Deze zijn als bijlagen bij deze nieuwsflash gevoegd en tevens terug te vinden op de website van de stuurgroep.

Met vriendelijke groet

namens de stuurgroep volwassenenonderwijs

Monique De Ridder
secretaris

Hilde De Meyer
voorzitter